

-Inleiding- Taal is een spiegel

Taal en cultuur zijn stevig met elkaar verbonden. Als je een vreemde taal leert en de taal goed wilt gebruiken, dan moet je ook iets weten over de gewoonten in het land waar die taal gesproken wordt. Je kunt bijvoorbeeld wel weten dat *'how do you do'* een vraag is naar hoe het met je gaat, maar als je niet weet dat die vraag als standaard begroetingsformule wordt gebruikt en mensen geen antwoord verwachten, dan ga je de mist in zodra je zegt: *'I am fine, and you?'*

Ook kun je de cultuur van een land pas goed bestuderen als je de taal van dat land spreekt. De cultuur blijkt bijvoorbeeld vaak uit verhalen en films in die taal, of uit gewone gesprekken tussen mensen en de omgangsvormen die ze gebruiken.

Een taal is een afspiegeling van een cultuur of land. Zo hebben Eskimo's in hun taal vele woorden voor sneeuw. Sneeuw speelt een rol in een groot deel van hun bestaan. Wij kennen verschillende woorden voor regen en er komen veel uitdrukkingen over geld voor in onze taal. Dit zie je terug in het beeld dat buitenlanders van Nederland hebben: Een nat land, waar de meeste mensen gierig zijn.

Deze module spiegelt je een beeld voor van Egypte. Taal wordt als uitgangspunt gebruikt om een algemene indruk te geven van de geografie, de geschiedenis, de religie en de cultuur van Egypte. De taal is in de loop der jaren veranderd, en zo is ook de cultuur en de religie veranderd.

In het oude Egypte spraken de farao's en de mensen een taal die nu alleen nog in hiërogliefen te vinden is. Vervolgens werd het land overgenomen door Grieken en Romeinen, die het land onder andere de Griekse naam Egypte meegaven, maar verder de taal grotendeels in tact lieten. Toen het land christelijk werd, veranderde de taal, of beter gezegd: Het schrift, in het Koptisch. Tenslotte werd Egypte een moslimland, en nu spreken de mensen er een vorm van het Arabisch.

Deze taal- en cultuurveranderingen zullen in de komende lessen besproken worden. De eerste les neemt je mee naar het Egypte van nu. De drie lessen daarna gaan over het oude Egypte. Vervolgens lees je over christelijk en islamitisch Egypte in les 5 en 6. Het laatste hoofdstuk komt weer terug bij de taal en cultuur van Egypte van nu.

In deze module leer je dat taal en cultuur bij elkaar horen. Zo leer je een deel van Egypte kennen. Daarbij leer je ook meer over het christendom, de Islam en de Midden-Oosten problematiek. Je krijgt onder andere een introductie op het Arabische schrift en leert de graftekeningen van het oude Egypte bekijken. In de eindopdracht ga je zelf een verbinding leggen tussen taal en cultuur.

-Geografie en taal-

Les 1 Welcome in Egypt

'Oemm el Doenja'

Zodra je als westerling een voet op Egyptische bodem zet, hoor je van alle kanten 'welcome in Egypt'. Dit blijft je hele verblijf zo doorgaan, soms vaker dan je lief is. Egyptenaren zijn gastvrije mensen en trots op hun land. Als je met deze mensen praat en ze naar hun vaderland vraagt, dan spreken ze vol lof over 'oemm el doenja'. Volgens het Egyptische volk is hun land 'de moeder van de wereld'.

Dit idee komt voort uit het feit dat Egypte een van de oudste beschavingen ter wereld is. Zo waren de Egyptenaren een van de eerste volken die in steden of dorpen gingen wonen en van de landbouw leefden. Ze begonnen met het vastleggen van gebeurtenissen, en ontwikkelden zo een schrift. Ze hadden een rijke cultuur die zich onderscheidde van de omliggende culturen. Dit blijkt vooral uit het begraven van hun doden en hun beleving van religie.

Niet alleen de Egyptenaren zelf hechten grote waarde aan hun oude cultuur. In Nederland verwijst men vaak naar Egypte met 'de bakermat der beschaving'. En in Engeland en Amerika met 'cradle of civilisation'.

Weetje

Een andere oude beschaving lag in de buurt, Sumerië in zuidoost Irak (vroegere naam: Mesopotamië). Het schrift is daar ontstaan, en waarschijnlijk van daaruit verspreid naar Egypte.

Vragen

1. Als 'oemm el doenja' 'moeder van de wereld' betekent, wat denk je dan dat 'ab el doenja' betekent?
2. Kijken 'oost' (Egypte) en 'west' (Engeland en Nederland) op dezelfde manier tegen Egypte aan?

In het stof bijten

De tijd van de farao's is voorbij. De trots is er nog, terwijl de beschaving van weleer verloren lijkt. Vroeger was Egypte welvarend en rijk, tegenwoordig leeft 45% van de bevolking onder de armoedegrens. Het land heeft geen voortrekkersrol meer in de wereld, maar wordt juist geleid, onder andere door ontwikkelingshulp. Van een van de eerste beschavingen is het een derdewereldland geworden. De term 'moeder van de wereld' lijkt daarom vooral naar vroeger te verwijzen. Maar hoe kun je het Egypte van vandaag beschrijven?

Egypte ligt in de Sahara en bestaat voor een groot deel uit zand en rots. De oppervlakte van het land is iets meer dan 1 miljoen vierkante kilometer. Nederland past er 24 keer in. De bebouwbare grond is echter maar iets groter dan Nederland. En bijna alle landbouwgrond, slechts 3,4% van de totale grond, ligt in het Nijldal en de Delta. De rest van de grond is dor en droog en vaak onbegaanbaar.

Afb. 1 De Sinai-woestijn vanuit het vliegtuig

Afb. 2 Een zandwoestijn vlakbij Baharia-oase

Afb. 3 Een berg in de zwarte woestijn

Afb. 4 Uitgesleten kalkrotsen in de witte woestijn

Egypte hoort bij Noord-Afrika en met een klein deel bij Azië. Het schiereiland de Sinai verbindt Afrika aan Azië en is zo een toegangsweg tussen de beide continenten. De bevolking telt ruim 80 miljoen mensen, 95% hiervan woont in de buurt van de Nijl. Zo laat het merendeel het stof van de woestijn links liggen, hoewel je er ook in het Nijldal niet aan ontkomt. In de hoofdstad Cairo ligt elke dag een nieuw laagje stof in je huis en schuurt de wind door het stof in je gezicht.

Cairo is met minstens 18 miljoen inwoners de grootste stad van Afrika. Het is een bruisende stad waar je allerlei soorten mensen tegenkomt. Rijk en arm woont naast elkaar. De stad is te klein voor de hoeveelheid auto's en het verkeer is vaak één grote chaos. Men houdt zich niet aan verkeersregels, ook niet aan stoplichten. Daarom regelen verkeersagenten het verkeer. Deze verkeersagenten zijn niet altijd even duidelijk. Soms is het nauwelijks te zien of iemand zichzelf koude lucht toe wappert of het verkeer een bepaalde richting op stuurt.

Kenmerkende kleuren van het land zijn grauw en grijs. Op een groene strook in de lengte van het land na: Het Nijldal. De Nijl verdeelt Egypte in twee delen. De rivier stroomt van Opper-Egypte, het hoogste gedeelte in het zuiden, naar Neder-Egypte: Cairo en de Delta in het noorden. In de Delta vertakt de Nijl zich in twee kanalen. In de buurt van Aswan in Opper-Egypte is de steensoort van de oevers van de Nijl harder dan verder naar het noorden. Hierdoor is het Nijldal daar vaak smaller. Sommige mensen noemen het gebied waar het Nijldal breder begint te worden tot aan Cairo ook wel Midden-Egypte.